Ч. 1 (13.240). Львів, неділя 1. січня 1933. Pocztowa opłata uiszczona ryczałtem. Рік LIV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Роля Волині й Полісся.

I.

Ще досі наші національні землі — Галичина, Волинь і Полісся — уявляють собою удільні князівства з домінуючим місцевим патріотизмом і інтересами. Сильно зарисовуються кордони зацікавлень і турбот. Чи не це, між іншим, причиною того, що на цих землях ведуть ріжну національну політику?

Поставмо питання отверто: чи українці одної землі так само знають життя других земель, їхні сили, можливости, змагання?

На жаль — ні.

Ще менше провідна інтелігентська маса запізнайомилась з питанням тої ролі, яку з природи річей кожна з тих земель може й буде грати в майбутньому. Це торкається у першу чергу Волині, а потім і Полісся, що їх інтлігенти Галичини за десять літ пізнали багато гірше, ніж інтелігенти Волині чи Полісся — Галичину.

Очевидно, маємо до діла з деяким легковаженням цих північно-західніх наших земель. Подібне легковаження в будуччині може мати дуже сумні наслідки. Тому в загальних інтересах українського народу під Польщею вже час ближче пізнати ці землі, бо їхня роля вже швидко, здається, буде значно більшою, ніж дехто собі уявляє.

II.

Волинь і Полісся лише починають грати ту ролю, яку їм судила доля у вирішенні загального українського національного питання в Польщі. Але до неї готуться спішно. Про це говорять цифрові дані, факти й тутешне психічне наставлення.

Волинь і Полісся — етнографічно суто українські землі з величезним відсотком українського сільського населення, що значно перевищує відсоток українського населення в Галичині.

Змінити національне обличчя цих земель не така легка справа. До того неукраїнський елемент на цих змлях не вріс ще у ґрунт і не почуває себе певно, не маючи під собою ні економічної, ні навіть традиційно-психічної бази.

З другого боку українські маси Волині й Полісся, не зважаючи на ще не високий рівень своєї культури, почувають себе не цілими господарями на тих землях.

Місцеві українські маси не були розторощені війною у такій мірі, як у Галичині. Навпаки національної романтики та воєнного визвольницького впливу дала війна Волині багато більше від воєнних страхіть, які переживала Галичина. Тутешні маси, памятаючи не давній свій звязок з наддніпрянськими землями, мають теж ширший національний світогляд; безумовно маси Галичини мають свій національний обрій більше звужений до кордонів своєї „тіснішої батьківщини“.

Крім цього, волинські і поліські маси, що століття спали й дозрівали, відчувають у собі тепер надмір енергії. В цьому відношенні ці землі є правдивими копальнями національно-потенціяльної сили.

Залишається ще додати, що під буцім то „малокультурністю“ волинських і поліських мас скриваються сліди колишнього культурного життя цих земель, припорошені віками занепаду. Цей порох віків злазить з волиняків і поліщуків дуже швидко. Інтелігентність цих нашвидко очищених від вікового пороху місцевих селян стверджують навіть чужинці.

Ось ті національні особливости, що підготовлюють для Волині й Полісся немаловажну ролю в нашому дальшому житті.

Доходять ще й матеріяльні умовини — урожайні ґрунти (на Волині), величезні засоби площі, що може бути використана ріжними способами, розмірно рідке населення й ріжні природні багацтва.

Все це дає підставу думати, що вже дуже близький той час, коли частина українського населення Галичини — спершу інтелігенти, а потім селяни — будуть пересуватися на північ — на Волині й Полісся, не вважаючи на всі штучні перепони, які вже нині стрічає той переселенчий рух.

III.

Ми вже нераз стверджували, що всі захоти, скермовані на зупинення природного й дуже швидкого національно-культурного й господарського розвитку Волині й Полісся та до випродукування національного „перетвору“, або вже збанкротували або мусять збанкротувати. Кожний новий день дає нові доказп цього явища. Нема таких сил і способів, що булиб здібні ці маси зденаціоналізувати. Значить, життя буде з кожним днем набирати все більшого розгону й сили.

При такій збитій масі і при такому психічному наставленні та самопочуванні мас Волині і Полісся будуть йти швидко вперед і мабуть у дуже близькому часі вийдуть з ролі другорядних українських земель. Вони займуть рівнорядні, або й перші місця щодо масової національної сили.

Саме ця обставина повинна змусити українських інтелігентів усіх земель почати спільно обмірковувати всі ті можливости, яких не бачать хіба люди з занадто вузьким льокальним світоглядом.

Голос наших північно-західних земель з кожним днем сильніший. Фальсифікація його не вдалася. Маси вже кажуть своє слово. Черга за інтелігентами та їхнім спільним голосом з усіх українських земель у Польщі.

Senex.

Справа довіря для французького уряду.

ПАРИЖ (ПАТ). Палата депутованих відкинула 387 голосами проти 189 поправку посла Марена, що відносилася до відс. стопи позички для Австрії. Уряд, виступаючи проти тої поправки, поставив справу довіря.

ПАРИЖ (ПАТ). Внесок на заяву довіря для уряду, поставлений у дискусії над австрійською позичкою, приняла 352 голосами проти 198

—o—

Незалежність филипин.

ВАШИНГТОН (ПАТ). Палата репрезентантів приняла проєкт закону, що признає Филипинам незалежність за 10 літ. Проєкт того закону предложили Гуверові.

—o—

ЗАЯВА.

Підписані заявляють, що приєднуються до почину українського жіноцтва з дня 23. грудня 1932 р. та стримуються від уживання алькоголю і тютюну.

о. мітрат Олекса Базюк, посол Богдан Білинський, д-р Тит Бурачинський, пос. Волод. Кохан, дир. Володимир Кузьмович, пос. Ст. Кузик, ред. Дмитро Паліїв, д-р Маріян Панчишин, д-р Ст. Федак, інж. д-р Михайло Холевчук, інж. Евген Храпливий.

Литва.

Загальні відомости про простір і населення. — Міста. — Ковно. — Грошевий обіг. — Школи. — Сільське господарство і промисл. — Експорт і імпорт. — Залізниці. — Вплив світової кризи

(УП) Дня 12. VII. 1932 р. влаштував був Союз Литовських Громадян у Берліні відчит про господарську ситуацію Литви. Відчит відбувся в домі німецької преси. На ньому були присутні деякі з дипльоматичних [illegible] і богато поважних чинників зі світа німецького господарства. Відчит мав професор ковенського університету д-р Юнгфер.

Литва має 65.000 кв. км [illegible] простору. 15 проц. населення живе у містах, [illegible] мають понад 2000 мешканців, а решта 85 п[illegible] живе по селах. Міста назагал мають жид[illegible] вигляд. По повстанні литовської держ[illegible] литовський нарід пішов „підбивати міста“ [illegible] мають литовський характер [illegible] У Литві припадає на 1 кв. км. 42,5 мешкан[illegible] війною литовці, притиснені моско[illegible] виман-дрували масово до Амер[illegible] Америці живе 1/3 всього литовськ[illegible] литовська держава має кругл[illegible]

Переведення меліорації [illegible] сільське господарство Литви [illegible] не давалось ще дуже відчува[illegible] будуче не дуже рожеві. Ли[illegible] своє господарство власними ка[illegible] жих позичок. Довги Литви вино[illegible] ларів, а загальний грошевий обіг [illegible] літів. Гроші мають покриття у зо[illegible] а в девізах на 70 проц. Біланс Литви все активний. З Америки приходить на Литву річно ок. 50 міл. літів. Банкову кризу перейшла Литва добре, а це тому, що литовські банки оперують лише своїм капіталом і не дуже звязані з чужим капіталом. Приватні литовські банки заложено також без чужих капіталів. Досі не збанкротував в Литві ні один банк, хоч назагал їх кредити обмежені через загальне світове недовіря. Також небогато на Литві опротестованих векслів. В загальному литовська держава провадить протекційну господарську політику.

Через відділення від Московщини потерпів литовський промисл, але зате скористало сільське господарство. Ціни на продукти сільського господарства стали вищі, ніж були за Москви. Аграрну реформу переведено в 1920 році. Заведено також скотоводство. В сільському господарстві заведено систему домів, а не збірних помешкань, себто на наші відносини систему хуторянську.

Ковно має нині коло 130.000 мешканців. Заложено 2.200 шкіл, 9 семинарів, 15 гімназій та університет у Ковні, що має нині коло 5000 студентів. Тепер ведеться робота над творенням фахових шкіл. У Ковні істнує кооперативний банк, від якого залежить тепер 43 проц. литовських кооператив. Держава підтримує кооперативний рух. Досі було у Литві дуже мало залізниць, бо Москва будувала лише стратегічні залізниці. Села були далеко віддалені від доріг. Тепер розбудовано нові залізниці і сільське господарство значно через це піднеслось, хоч самі залізниці не рентуються. Всі місцевости мають також получення автобусне. Автобусна лінія має нині 3560 км.

Держава кредитує ще сільське господарство довготерміновими кредитами. Для цього заложено у Ковні аграрний банк, якого 90 проц. акцій має держава. Сірникова позичка у Крой-

гера була зужита майже в цілості для сільського господарства. При помочі торговельних договорів старається держава, щоби сільське господарство рентувалось через відповідний вивіз своїх продуктів за границю. В останньому часі значно впав литовський експорт та імпорт і богато підприємств мусіло перейти на фабрикацію беконів для експорту в Англію. Тут пошкодила Литві оттавська конференція, яка припинила литовський експорт до Англії. 43 проц. всього литовського експорту йде тепер до Англії, а 39 проц. до Німеччини. До експорту масла мусить держава докладати. 70 проц. литовського масла забирали німці, а решту Англія. За 9 місяців цього року Литва вторгувала 32 міл. літів, а в мин. році 47 міл. літів. Масло, бекони і мясо творять більшу частину литовського експорту. Перед війною експортувала Литва лен, дрова і худобу.

Промисл перетворився з великого на середній. Давніше він працював для московської армії. Головною галузю промислу було млинарство, що за Росії перемелювало українську пшеницю. В металевих та шкіряних фабриках працювало давніше 3.000 робітників. Робили вони чоботи для армії. Металеві фабрики у Ковні мають тепер ок. 250 робітників. Крім того істнує ще на Литві кустарна промисловість, молочарство, деревний промисл і цукроварство, а дальше текстильна промисловість і фабрики для виробу шкіри та обуви.

До останніх часів господарське положення Литви було назагал добре, хоч тепер трохи погіршилось. Литовці обмежили також свій імпорт, бо не мають защо купувати товари на чужині. Тому вони рішили розбудувати власний промисл, щоби не бути залежними від закордону. Однак одинокий текстильний промисл на Литві не знає кризи. Тепер також росте опротестування векслів. За 10 місяців ц. р. було на Литві всього 2500 ліцитацій. На голову населення має Литва 7,80 дол. податку, а на 1 гектар землі 5 дол. довгу. На цей рік зменшено також загальний литовський державний бюджет.

Як видно, Литва добре переживає кризу і вона дається в ній відчувати аж тепер. Всеж литовський уряд старається регулювати своє господарство відповідними засобами, щоб не дійти до того ступіня занепаду господарства, до якого дійшли майже всі европейські держави.

М. С.

…іотеки української еміграції у ЧСР.

…сподарська Академія: 28.845 томів. — Український Соціольогічний Інститут: … Український Педагогічний Інститут: 10.289 томів. — Український Університет: 10.000 томів.

…иттю української еміграції …уже поважну ролю грають …ередки, що постачають ду… …ашим професорам для нау… …ої діяльности, чи письмен… … чи ріжним іншим робіт… …м служать за допомічне …іотеки находяться при …олах (Університет, Ака… …х у ріжних товариствах, …их, у загально громад… …ах.

…ріжних товариств та спі… …ий матеріял, що може …рямні тих організацій. … нині находиться у Музеї … України, де зберігаються … незміненому виді. На най… …уговують більші бібліотеки, …ім уявляють значні культурні …іотеки: Української Господар… …країнського Педагогічного Ін… …ького Університету та Україн… …гічного Інституту. Перша в По… …танні у Празі.

… них. — бібліотека Української … істнує від 1922 року, від часу …демії. В 1931 р. було там 28.845 …и 17.002 назв. Змістом ці книжки …укові, з ділянок, що їх студіюють …айбільше книжок з соціяльно-еко… …циплін (біля 46 проц.), потім з …ономії, ін…жинірства, точних наук, історії та …афії. Щ…одо мови — найбільше книжок ро…сійських (2…7 проц.), українських (22 проц.), німецьких (…21 проц.), чеських (11 проц.), англійських (… проц.), французьких (7 проц.) і т. д.

Бібліотека Українського Педагогічного Інституту істнує від 1923 р. і має 10.289 томів з 8.266 назвами. По змісті діляться так: з історії літератури — 24 проц., з соціяльних наук — 19 проц., з мистецтва — 13 проц. (в тім числі 624 назв нот), з історії — 12 проц., з загального відділу — 10 проц., з точних наук — 10 проц., з фільольоґії — 4 проц., з прикладного знання — 6,5 проц., з фільософії — 2,4 проц., з релігії — 0,1 проц. Найбільше українських книжок (52 проц.), потім російських (26 проц.), німецьких (8 проц.), чеських (7,5 проц.), французьких (3 проц.) та інших.

Бібліотека Українського Університету має біля 10.000 т., головно українознавчої літератури. Складаються на неї збірки з історії і права та наукові видання академій й університетів. Остання збірка побільшується шляхом виміни за видання академічних установ Гельсинґфорсу, Минська, Київа, Ленінграду, Праги, Брна, Братислави та інших.

Наймолодша віком бібліотека Українського Соціольогічного Інституту істнує від 1925 р. На початку 1932 р. бібліотека числила 9.172 назв та приблизно 13.000 томів. Найбільше книг із соціольогії, економіки та політики. Значна збірка з белетристики та підручників (3.974). Українських книжок біля 45 проц., російських 20 проц., німецьких 10 проц. Є ще книжки чеські, англійські, французькі, італійські й польські. Основою для бібліотеки послужили збірки Українського Громадського Комітету, зліквідованого в 1925 р. Ці збірки відповідно поширено придбанням наукової літератури. В розпорядженню бібліотеки находиться приватна збірка пок. Микити Шаповала біля 2.500 томів, здебільша соціольоґічної літератури.

Бібліотека Соціольогічного Інституту передала Славянській Бібліотеці міністерства закордонних справ „Апостола", видрукованого Федоровом у Львові в 1564 році. Ту цінну книгу бібліотека (тоді це була Громадського Комітету), придбала свого часу в одній церкві на Підкарпатті. Бібліотека й нині має цікаву збірку наукових творів ріжних авторів, що належала до пок. Гнатюка. Цікава збірка старих граматик (Якова Головацького 1849, Лівицького 1850, Дічана 1865) та „Поезії" Федьковича з 1862 р. з корректурними поправками й автографом автора.

Для істориків цікаві збірки Українського Педагогічного Інституту, де зібрано чимало старої й нової літератури з історії України.

Найбільшого розвою бібліотеки української еміграції досягли в 1926 р. Пізніше вже їх не доповнюють систематично, більшаючи лише припадково, здебільша шляхом виміни за виданнях установ, при яких істнують. Таким чином назбирується чимало матеріялу неактуального, а з другого боку не можна комплетувати збірок. Однак у цілому збірки українських еміґрантів не дуже поважне і матеріяльне і культурне надбання, якого зартість тим більша, що ці збірки заповнюють недостачу українознавчої літератури, яку доводилося досі відчувати славістам у Празі. Нині славянська Прага, що очевидно довгс ще зберігатиме визначне місце в розвою культури цілого славянського світу, з успіхом може користати з культурних придбань української еміграції.

Петро Зленко.

З церковних справ.

Слідами Петра В. і Катерини II.

Орган варшавської православної митрополії „Слово" виходить із себе з того приводу, що православні українці у Варшаві замовили панахиду по гетьмані Мазепі у греко-кат. церкві оо Василіян при вул. Медовій, не маючи змоги відправити її у православній церкві. У статті „Чи не демонстрації?" („Слово", ч. 73) цей орган не може дарувати о. протоігуменові Решетилі його патріотично-державницької промови на згаданій панахиді, а потім пише на адресу учасників панахиди: „Кождому ясно, що такий спосіб поступовання православних українців зглядом (!) своєї Православної Церкви є фактично зрадою і такі „вірні" не повинні більше її синами називатися". — Сказано ясно і недвозначно: Хто з українців бажає вшанувати память великого гетьмана і помолитися за нього у церкві, той зрадник, бо православній церкві, під проводом митр. Дениса й інших русифікаторів, що йдуть слідами царя Петра В. і Катерини II., захотілося такі поминки заборонити. Справді — пора вже православним українцям перестати (по вислову „Слова") називатися синами тої церкви, єрархія якої не рахується з почуваннями 95 проц. своїх вірних і не дозволяє українцям помолитися у збудованих ними церквах за душу гетьмана-державника, фундатора й добродія неодної православної церкви.

Сестри-місіонарки Найсв. Серця Христового.

Один із активних пропаґаторів унії на північно-західних землях і редактор унійних місячників „К соединенію" (виходить по рос.) і „Да злучення" (по білоруськи) о. П. Мацевич від довшого часу старався заложити на тих землях таку організацію жінок-черниць, яка занялася б вихованням бідних православних дітей в унійному дусі. Його заходи довели до успіху. Папська комісія „Про Руссія" видала декрет, на основі якого закладає конґреґацію черниць східного обряду під назвою: „Сестри-місіонарки Найсв. Серця Христового". Осідком нового згромадження є місто Вильно, обсягом діяльности всі північно-західні землі, отже й Волинь. Першим овочем діяльности тих сестер було заложення захисту для дітей у Березні (воєвідство виленське).

Програли справу.

Дня 9. XI. 1932 р. Найвищий Адміністраційний Трибунал розглядав скаргу митр. Дениса проти ліквідаційного комітету у Вол. Острозі, що торкалася майна Брацтва св. Кирила і Методія. Своє рішення оголосив Адмін. Трибунал дня 21. XII. 1932. Трибунал скаргу відкинув і таким чином майно б. Брацтва перейшло на власність уряду.

Прав. священик для українців у Франції.

На прохання українських еміграційних товариств у Франції, а м. ін. також б. військових прав. єрархія вислала до Франції о. Іляріона Бриндзана, що був досі в Рівному. У Франції перебуде о. Бриндзан 1 місяць і відвідає в часі свят важніші еміграційні осередки. По повороті має о. Бриндзан поставити внесок у справі заспокоювання релігійних потреб православних українців у Франції.

Як до того прийшло?

Орган наших евангеликів авгсбурського віроісповідання „Стяг", що виходить у Станиславові, приносить у ч. 1 (4) з 1. січня 1933 на першому місці знимку українського еванг. дому у

Станиславові-Княгинині. Той дім — це невикінчена ще будова читальні „Просвіти" при вул. Галицькій, яку наші протестанти набули недавно на власність. Будуть там відбуватися не тільки їх богослуження, але й буде там цілий центр того розкладового руху, що його насаджують у нас штучно при помочі чужих впливів і чужих фондів. Заходить питання: як могло допустити до продажі того дому, та ще й на таку ціль, українське громадянство Станиславова, зокрема ж його церковні круги?

—o—

З німецької армії.

(УП) В 1932 р. відвідало німецьку армію 178 чужих старшин, з яких 98 побули тиждень, 39 місяць і 44 довше як місяць. У цих відвідинах не брали участи старшини польські, французькі і бельгійські. Також німецькі старшини їздили у відвідини до чужих армій дуже часто.

На спортовому полі має німецька армія також чималі успіхи. В ділянці кінної їзди, їзди на лещетах, в бігу на віддаль, у легкій атлетиці і плаванні, у стрілянні, літанні і моторовому спорті. В цьому році зайшли деякі зміни в обсаді вищих командних місць німецької армії. Як відомо, військовий міністр Шляйхер став заразом канцлером Німеччини. В серпні 1932 року німецька армія була в загостреному поготівлі з огляду на проголошення виїмкового стану у провінції Бранденбурґ. У багатьох випадках уживати війська до рятунку населення перед катастрофами, як пожежі, повені і т. п. Досі ще є около 13.000 бувших активних німецьких вояків без заняття, а це внаслідок загального безробіття. Всі вони вислужили по 12 літ у війську. Дуже важливий факт, що німецька армія бере участь також у допомоговій акції для голодуючого населення підчас зими минулого й цього року. Дуже багато вояків осіли на ріллі. В часі служби одержали вони в цьому напрямку практичний вишкіл. Назагал треба замітити, що служба в німецькій армії дає воякові не лише військовий вишкіл, а також і освіту, потрібну для цивільного життя.

—o—

Тайні наради большовиків.

БЕРЛІН (ПАТ). „Берлінер Таґеблят" у телеграмі з Москви повідомляє, що там почалися надзвичайні наради пленарні центрального комітету комуністичної партії СРСР. Хід нарад держать у тайні. Сталін виголосив на пленарному засіданні промову, до якої партійні круги привязують велику вагу. Догадуються, що Сталін мав устійнити новий курс політики і порядок нарад Всесоюзного Конґресу Рад.

—o—

Ціпперову покарали.

ВІДЕНЬ (ПАТ). Львовянку Ґізелю Ціпперову засудили на грошеву кару в сумі 12.000 шилінґів або на 3 місяці арешту. Сконфіскована сума 197.000 франц. франків припала державі. Ціпперову випустили з вязниці.

—o—

XXI. Загальні Збори Ревіз. Союзу Українських Кооператив.

(Докінчення).

В дальшій дискусії над звідомленням Ради і Дирекції РСУК забирали слово: Т. Остап, Л. Лапчук, М. Неделко, М. Цюкенда, інж. О. Сторонський, І. Пісько, М. Прокопчук, К. Шевчук, інж. Б. Білинський, П. Яцура, П. Стус, д-р М. Стахів, І. Ковалишин, М. Хірус, Богатчук, Грещук, о. Маринович, Ф. Глум, інж. А. Палій — а вияснення і доповнення до звідомлення давали **О. Луцький, М. Капуста і голова інж. Ю. Павликовський.**

Перед голосуванням стверджує від Мандатової Комісії **дир. Зарицький,** що управнених до голосування є тепер на салі **325 делеґатів,** що заступають **595 кооператив.**

По цім прийнято: 1) звідомлення Ради і Дирекції РСУК разом з рахунковим замкненням за рр. 1930-31 і 1931-32 (одноголосно); 2) внесок Контрольної Комісії дати абсолюторію Раді і Дирекції РСУК (проти ніхто, 2 стрималися); і 3) резолюції, які предложила Рада РСУК з усуненням одної точки (про трафіки) (одноголосно). Текст резолюції буде оголошений в Госп. Кооп. Часописі.

Для наміщення кандидатів на голову, до Ради і Контр. Комісії вибрано **Комісію Матку** у складі, як його пропонував пос. Тершаковець, з тим, що дир. Мудрик зрезиґнував; доповнено її **радн. Рочняком** (Холм), **Кантемиром** (Снятин) і **о. Мариновичем** (Військо).

З черги **дир. І. Филипович** представив преліміnарі буджету на рр. 1932-33 і 1933-34. Над цими прелімінарями розвинулася дискусія, в якій взяли участь кооператори: Дупелка, Комищук, Наїдко, Спас, Прокопчук, Гушул, д-р Когут, Мазурок, Шевчук, Винницький, Кузич, о. Чавс, Сухоребський, Липчук, Маланій, Цюкенда, Чопик, Мельничук, Блажкевичева, д-р Брикович, Мигаль, — а вияснення давали О. Луцький і І. Филипович. Прелімінарі принято 237 голосами, проти голосувало 71, стрималося 31.

Потім **дир. Мартюк** пропонує від Комісії Матки на **голову Ради інж. Юліяна Павликовського,** що Збори одобрюють рясними оплесками. На **членів Ради** вибрані: 1) **о. Мілянич Микола** (Устрики), 2) **радн. Рочняк Ол.** (Холм), 3) **Кузів Іван** (Стрий), 4) **о. Галібей Іван** (Скоморохи Бучач), 5) **Романюк Іван** (Почаїв), 6) **Шепарович Юліян** (Львів), 7) **Глум Федір** (Викторів-Галич), 8) **інж. Білинський Богдан** (Городенка), 9) **інж. Палій Андрій** (Львів), 10) **Шмата Василь** (Чортків), 11) **д-р Блажкевич Іван** (Дрогобич), 12) **Островський Володимир** (Луцьк).

Заступниками членів Ради вибрані: 1) **Кохан Володимир** (Сокаль), 2) **Горняк Степан** (Добромиль), 3) **Трач Олекса** (Станиславів), 4) **Довгань Теодор** (Збараж).

Контрольну Комісію вибрано в такім складі: 1) **д-р Волошин Михайло,** 2) **Заячківський Микола,** 3) **д-р Витвицький Степан;** заступники: **інж. Олексюк (Збараж)** і **Мурафа Степан** (Болшів).

Ця ліста дістала 223 голосів.

З черги прийнято **правильник Загальних Зборів РСУК,** який передбачує конґресове їх ведення (з розбиттям на комісії) та полагоджено **внески,** на чому пізно в ночі Збори скінчились.

Ревізії й арештування.

ЗБАРАЩИНА.

Дня 23. грудня 1932 перевели постерунки поліції на терені Збаращини цілу низку ревізій. У Збаражі притримали на стації д-ра Сеника, адв. з Нового Села. По переслуханні випустили його на волю. Також переслухали на поліції у Збаражі Береаївну, Борща і Клячківського. В селі Шилах перевела поліція ревізію у В. Пастушенка і Багрія, в Добромірці у С. Бреаіцької, Мих. Марцінюка і Д. Малішевського. Ревізії були і в інших селах.

РОГАТИНЩИНА.

Дня 15. XI. ц. р. місцевий постерунок поліції арештував по повороті з Чехословаччини учня 8-ої кл. української ґімназії в Дрогобичі, п. Михайла Поповича з Чернева пов. Рогатин, який дотепер перебуває у слідчій вязниці в Бережанах. Арештованому доручили акт обвинувачення у приналежности до ОУН.

СТАНИСЛАВІВ.

Всіх вичислених у нас в одному з попередніх чисел арештованих у Станиславові випустили по двох днях на волю. В арештах задержали тільки студ. Михайла Джерджа, якого перевезли до вязниці при окружнім суді.

—o—

Спортові змагання в Австрії і москалі.

(УП) В Інсбруку відбудуться цього року інтернаціональні спортові змагання всіх народів. Усі народи можуть туди їхати без австрійської візи, лише москалі і бездержавні ні. Розуміється, умовиною вільного візду є карта участи у спортових змаганнях. Дальше австрійське міністерство залізниць дає всім учасникам тих змагань вільний переїзд австрійськими залізницями від границі дотичного краю до Інсбруку. На час змагань учасники за окремою картою зможуть їздити по Австрії всіми залізницями за половину ціни. Змагання тревають цілий місяць лютий.

—o—

Що може мурин.

ПАРИЖ (ПАТ). Вчора арештували в Парижі анґлійського громадянина мурина Мацюлу, який, хоч виданений з Франції, перебував нелеґально в Парижі. Величезний мурин, що мав понад 2 м. висоти дав себе арештувати. Одначе коли його хотіли замкнути в комісаріяті до келії, він кинувся на поліцаїв і по короткій боротьбі одного з них убив, а чотирьох тяжко поранив.

Лябораторія вибухових матеріялів.

БАРЦЕЛЬОНА (ПАТ). В ... ньом на чолі, а дні
домів настала сильна екс... ської Бесіди", якої го
да перевела в тому домі ... що оба товариства, ві
бомб і 5 скринь наванта... пер оживлену діяльність
приготовані до почтової ... ну у громадянському
шли багато пороху, муніц...
була лябораторія, в якій ф...
матеріяли.

нова
Ав-
...Львові між
ХП в год.

Епідемія ґрипи в Злучених ...

НЮЙОРК (ПАТ). У Злуч. Держа... лася епідемія ґрипи. Уряд прилюдного здоровля зареєстрував 43.922 випадки в 35 стейтах. Одначе це мабуть ледви осьма частина фактичного числа хорих на ґрипу, бо в самому тільки Ню Йорку було їх 10.000

—o—

Девізові полекші в Австрії.

(УП) Австрійський уряд постановив дозволити чужинцям, що їдуть до Австрії, ввозити із собою чужу валюту у довільній висоті. Лише при переїзді границі висота грошей мусить бути зазначена в пасі, бо в противному випадку не випустять нікого з Австрії, коли буде мати в себе більше як 500 австрійських шилінґів у чужій валюті, а 200 шилінґів в австрійській валюті. В комунікації з Німеччиною суми ці підвищені до 1000 шилінґів на особу, як також дозволено мати зі собою чеки і вкладові касові книжки.

—o—

Лише реклама може зарадити кризі.

(УП) Німецький рекламовий союз ухвалив з нагоди нового року випустити зазив до всіх, що лише збільшена реклама може зарадити господарській кризі у світі, бо вона збільшить оборот гроша і збут товарів. Публиці треба показати, що вона має купувати, а вона купить усе і в той спосіб збільшиться оборот. Є ще дуже багато способів реклями, що їх нині не використовують. А вони моглиб принести неодному підприємству солідні зиски. Наприкінці говориться, що рік 1933 мусить принести так усіми бажане спасення чи пак бути зворотним роком у всьому житті. З цього року повинен початись розвій господарства, а не його занепад.

—o—

ЗОЛОТО ДЛЯ ДЕРЖАВИ.

У Півд. Африці видадуть розпорядок, який приневолюватиме власників копалень віддавати якусь частину золота для уряду.

Ювилей Аматорського Гуртка в Замарстинові.

В 10-ліття праці. — Богослуження і панахида. — Святочна промова і привіти. — Концерт. — Вечірня вистава.

Дня 25. грудня п. р. відбулося в Замарстинові ювилейне свято Театрального Гуртка з приводу 10-ліття його праці в читальні. Свято почалося в год. 10-ій рано торжественною Службою Божою, яку відправив о. д-р Озінкевич, що виголосив також гарну патріотичну проповідь. До панахиди за померших членів Гуртка ставув разом з о. О. один о. Редемпторист зі Збоїск.

По Службі Божій в год. 12-ій відбулася академія-концерт, що її розпочав О. Когут, студ. техн., витаючи численно зібрану публику, а зокрема гостей. Вступне слово, знамените змістом і формою, витворило відразу святочний і піднесений настрій, що залишився уже до кінця академії, піддержаний кожною без вимку точкою програми. По святочній промові виголосили привіти делеґати від філії „Просвіти", зі Знесіння Старого й Нового, з Нар. Орґанізації міста Львова, від городецької читальні і від комісії театр. гуртків Львова. П. мґ-рові прав П. Мурському, який вийшов виголосити привіт від тої комісії, зробила публика теплу овацію, як першому ініціяторові й організаторові Театр. Гуртка в Замарстинові, що до його розвитку доложив неодну цеголку.

По привітах слідувала концертова частина свята. На увагу заслуговує „Просвітянський Хор" під проводом В. Осташевського. Вміло підібрані пісні ідейного характеру у прегарному виконанні піднесли ще більше настрій свята. Сильною і гарною точкою концерту була деклямація п-ни С. Демцюхівної. Рясними оплесками нагороджене було скрипкове сольо п. В. Ковальського, виконане з великим артизмом. Академію-концерт виповнив ще реферат проф. І. Вороняка „Десятиліття аматор. сцени в Замарстинові". Прелеґент у відчиті дав присутнім точний і вірний образ діяльности Гуртка, представивши важкі часи в перших роках істнування і дальший його розвій по нинішній день. В рефераті підніс заслуги членів Гуртка, підкреслюючи особливо працю п. Мурського з його бл. п. дружиною. Проф. Вороняк закінчив свій реферат характеристичними словами: „На трівких основах, покладених нашими попередниками в нашім Гуртку, будемо ми молоді вести далі будову на пожиток нашої матері України, прямуючи до її кращого завтра". Концерт закінчився відспіванням нац. гимну. Ціле свято стояло на високо-культурному рівні, патріотична і змістом будуюча програма осягнула свою ціль, бо піднесла всіх на дусі.

Того самого дня в год. 7-ій вечором відбулася ювилейна вистава „Назар Стодоля". Вистава перейшла бездоганно, слідна була праця теперішнього режисера О. Когута. По мистецьки був виведений танок дівчат до такту музики, так, що на оплески доводилось їм повторяти і гуляти аж до втоми.

Цілоденне свято в серцях всіх приявних залишило найкращі враження. *А. Ковальський.*

Версайський трактат підважений.

БЕРЛІН, ПАТ. Центрова „Ґерманія" в статті обговорює акцію Німеччини в справі рівноправности зброєнь. М. і. сказано там: Стрілецькі рови Версаю підважені. Ревізія наближається швидко. Німеччина на домагання Франції в справі безпеки може відповісти, що безпеку можна осягнути лише ревізією, яка не є справою будучини, лише теперішности. Надходячий час мусить стояти під знаком тієї ревізії. Німеччина не може приняти Ерістового проєкту, а може подати ...ній руку для заключення пакту, коли він ...уватиметься ... змінах трактатів і кордонів ...их принцип... моральности, ніж ті, які у ...вважали ... ною мудрістю державних

...ЕРОВИХ ДИРЕКТОРІВ.

...али 8 директорів Круґе-

...рґарина.

...АТ. Декрет президента держави ...сової домішки марґарини до ма... серед ріжних партій велике засте... рґанізації християнських професій... звернулися безпосередньо проти президента Гінденбурґа. Закидають йому, що піддержує аґраріїв та робить пресію на парлямент. З цього приводу опозиція всієї центр. фракції райхстаґу прилучилася до опозиційного становища лівиці, яка має предложити внесення, щоби цей декрет відкликати.

Також розпорядок у справі охорони хліборобства стрінувся із спротивом аґраріїв. Вестфальський Ляндбунд вапиває уряд, щоби уступив і заповідає, що буде його в парляменті поборювати.

Міністр прохарчування перервав відпустку та вернувся до Берліна. Ляндбунд зажадав від канцл. Шляйхера, щоби зовсім замкнути кордони перед довозом масла.

—o—

ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ У ПОЛЬЩІ

На січень прелімінували на 60.000 безробітних підмоги у висоті 2,817.700 зол.

ВИЛЬНО СТОЛИЦЕЮ ЛИТВИ?

Литовський міністр закордонних справ Зауніюс сказав, що тепер є кращі вигляди на полагоду виленської справи та що для Литви потрібне Вильно як столиця.

ЛЕТУНСЬКИЙ ОСЯГ.

Французький летун Рене Лєсер перелетів із Парижа до Сайґону (13.200 км.) за 10 днів, 7 годин і 50 хвилин і так установив новий рекорд.

—o—

НОВИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ АМБАСАДОР.

Новим французьким амбасадором у Римі іменували бувш. редактора „Матену" Жувенеля.

Є чутки, що в січні будуть зміни на становищах французьких амбасадорів у Берліні, Льондоні та Вашингтоні.

Ще одна „сензація".

Польські ґазети приносять „сензаційну" вістку, що якісь незнані „українські терористи" плянували замах при помочі динаміту на „Русскій Нар. Дом" в Ужгороді в дні його посвячення (18. XII.). Ті таємничі „терористи" вибралися на ту виправу на Закарпаття нібито з Галичини. В каменоломах під Ужгородом мали вони нібито дістати динаміт (бо там пропало недавно 50 кґ. динаміту у двох бочках!) і з тим рушити на згаданий „Р. Н. Дом". Одначе чеська поліція в останній хвилині перешкодила їм виконати замах і всіх їх арештувала.

Поживемо — побачимо, скільки в усій тій „сензації" правди. Стилізація тої вістки вказувала б на те, що вся та історія виссана просто з пальця, як і багато інших подібних „сензацій", що їх пускала в курс польська преса у звязку з ріжними подіями на Закарпатті.

—o—

З орґанізаційного руху.

ЗЇЗД ГАЛИЦЬКОЇ СУДОВОЇ ОКРУГИ.

Повітовий Зїзд Українського Нац.-Дем. Обєднання відбувся дня 26. грудня в салі Нар. Дому в Залукві. Наради отворив в год. 15-ій голова Повіт. Комітету д-р Меркун, витаючи головного секретаря партії п. Волод. Целевича і посла Ю. Чукура та 230 делеґатів, що прибули на Зїзд як відпоручники 28-ох громад. До президії Зїзду вибрано о. Мил. Благого, Мик. Квасній і Мик. Скрентовича з Залукви, Ст. Левандівського з Делієва, Федя Духовича з Крилоса, Ів. Лазарчука з Маріямполя; секретарював І. Корчинський. Звіт із діяльности Повіт. Комітету здав І. Корчинський. Комітет відбув 3 засідання, відбулася нарада мужів довір'я й 1 повітова нарада в справі петиції; акцію петиція переведено вдачно, бо 21 сіл внесли їх до варш. сойму; впродовж року 231 сторін пройшло через канцелярію, внесено ріжних рекурсів і зажалень 86, улаштовано 1 нараду в Ланах при участи посла Чукура. Доповнив звіт д-р Меркун у справі виборів мужів довір'я і партійної преси.

Опісля слідували два реферати. Посол Чукур змалював незавидне положення та працю на варшавському терені Укр. Парл. Репрезентації та представив теперішній стан нашого народу, зокрема села. Дуже гарний, перетиканий дуже добре схопленими прикладами реферат про вагу політичної орґанізації виголосив гол. секретар УНДО Вол. Целевич. Рясними оплесками подякували зібрані за цінні вказівки. В дискусії забирали голос Андрій Палюх, Мих. Синенько, Вас. Гринів, Ст. Недоступ, Вас. Петраш, Мих. Гальовський, о. Благий, І. Корчинський, д-р Меркун. Виясненя давали референти. Опісля Зїзд вибрав комісію-матку у складі Теоф. Яновича, І. Корчинського і Мик. Квасній, яка поставила листу кандидатів до Повіт. Нар. Комітету; листу приняли зібрані одноголосно. До Комітету вибрані: др Меркун, о. Благий, інсп. Терпиляк, І. Корчинський, Мик. Квасній, Ст. Лисак, Ол. Савчук, Степан Левандівський, А. Шкіпа, Павло Керникевич, Іван Дейнега. Принято рівнож резолюції, в яких одобрено працю Української Парл. Репрезентації та ухвалено їй, а також проводові партії довір'я. При кінці о. Благий теплими і щирими словами подякував б. берест. виланові п. Целевичеві і послові Чукурові за їхню участь у Зїзді та працю на політичному полі. Кінцеву бесіду п. Целевича переривали присутні рясними оплесками. Національним гимном покінчено наради в год. 19-ій. Слід підчеркнути, що ціла нарада відбувалася дуже поважно й ділово.

—o—

Новинки

— **Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. Насс.** 2-4

— **Черевики, кальоші, снігівці, пантофлі і всяке інше взуття купуємо виключно в „КОМЕТІ", Львів, Ринок 21. Станиславів, Сапіжинська 10.**

— **„Distinction" косметичний кабінет, Львів,** вул. Коперника ч. 42 а. II. пов., телеф. 72-18. Виконує всі косметичні заходи (усуває зморшки, вигладжує і відмолоджує церу, усуває плями, лойотоки, веснянки, червоність шкіри та ін.) чисто індивідуально. Уживає найновіших метод найліпшими косметичними засобами, під ґарантією нешкідливими. Ціни дешеві для П. Т. урядничок та студенток знижка. Години принять від 10—14 та від 15—19-ї. 996 7-10

— **Допомога нашим хорим.** При філії Союзу Українок утворилася **„Гуманітарна Секція", а при „Марійськім Т-ві Пань" „Добродійна Секція Шпитальна" — обі у Львові, які мають на меті відвідувати хорих** українців у львівських шпиталях і нести їм моральну та матеріяльну поміч. Зближається Різдво Христове. Наші сусіди справили це свято хорим величаво. І ми хочемо нашим бідним хорим дати хоч хвилинку забуття на своє горе, тому звертаємося до почуття людяности, до добрих сердець і просимо дарунків у натураліях чи грошах для тих нещасних. Дарунки ті просимо складати в домівці „Союзу Українок", Підвалля ч. 7. передполуднем, або в домівці „М. Т. П.", Руська 10. пополудні до четверга 5. січня 1933 р.

— **Невідрадне явище.** Останніми днями появились два нові журнали: літературний „Вістник" і гумористичний „Комар". Не входячи в оцінку цих нових видань, уже на перший погляд вражає читача одна спільна їм риса: вони наслідують два інші журнали, супроти яких виступають як конкуренти. „Вістник" зберіг вигляд і друк „Літ.-Наук. Вістника" і у передмові пробує викликати у читачів враження, що це той самий орган. „Комар" так само і друком і виглядом і карикатурами, а навіть темами копіює „Зиза". У видавничім світі принявся віддавна такий звичай, що кожне нове видавництво старається яко мога зазначити свою індивідуальність і починає це робити вже від зверхніх ознак, вибираючи собі окремий формат, друк, обгортку, тощо. У нас — запримічуємо це не від нині, панує інша етика. Видавництва, що хотять за всяку ціну приєднати собі якнайбільшу скількість передплатників, на жаль за часто використовують дезорієнтацію серед читаючого загалу.

— **Некультурність.** Пишуть нам: 17. грудня в год. 23.30 у перерві танкової музики з Варшави, надавала львівська радіостація авдицію до наукової експедиції на Медвежім Морі. Підчас цього промовець дозволив собі на такі слова: „Тераз повем ці поздровене в санскрице а лю принц Василь Вишиваний: Гаврило, дай рило". Ми певні, що сама дирекція радія, коли чула цей дотеп, мусіла соромитись за таку культурну „екстратуру".

— **Перед викінченням памятника поляглого українського стрільця** в 1919 р. у Білоголовах прохаємо оцим його жінку, яка по його смерти відвідувала могилу — подати імя і назвище поляглого. Стрілець цей мабуть родом із Теребовельщини (або Збаращини). Хто міг би подати вістку про імя і назвище поляглого стрільця — прохається цю вістку спрямувати на адресу: Греко-кат. Парохіяльний Уряд у Білоголовах, п. Оліїв к/Зборова.

— **Коли і де поховані Данилишин і Білас?** З кругів українських оборонців довідуємося, що повішених у Бриґідках членів ОУН. Василя Біласа і Дмитра Данилишина поховали пів години після екзекуції на Янівському цвинтарі. В часі похоронів на цвинтарі не було нікого.

— **Особисті вісти.** Цими днями дістав у львівському університеті степень д-ра музикольоґії з відзначенням наш відомий композитор п. Борис Кудрик, проф. Вищого Муз. Інституту ім. Лисенка.

— **Гостре стріляння.** В пятницю 20. січня 1933 р. відбудеться гостре стріляння артилерії на боєвій стрільниці в Замарстинові з напрямом стрілів зі Збоїськ на Бруховичі. З огляду на загрожуючу небезпеку того дня здержать усякий рух осіб і звірят на терені боєвої стрільниці „Замарстинів" від год. 7. до 13. Здовж загроженого терену сотнимуть військові стійки й вони не допускатимуть на цей терен. До їх заряджень треба приноровлюватися.

— **Напад у хаті.** До мешкання Яніни Корчевської при вул. Лозінського 2. у Львові впав Ю. Крєпа та побив її дуже тяжко, тому що не хотіла подати йому адреси своєї сестри.

— **Буденна хроніка.** У селі Сопошин біля Жовкви вбили крамничника Симона Ґрубера. Вннуватців ще не найшли; грошей ні краму не взяли. — На стації Верхрата б. Рави Руської впав 22-літній Вальтер Вольф під колеса поїзду; його привели до шпиталя з розторощеними ногами.

— **Слізний газ на залізниці.** Невідомі люди полишили в залізничій касі в Ярославі бляшанку з газом, що витискає сльози. Поліція веде слідство.

— **Виповіли службу телефоністкам.** У Варшаві наслідком автоматизації телефонів виповіли службу 120 телефоністкам.

— **Страйк у міських шпиталях.** Варшавським міським шпиталям грозить страйк персоналу, тому що маґістрат зажадав продовження дня праці до 10 годин. Службовці відмовилися підписати відповідну декларацію.

— **Ріжні вістки.** Відомий провідник китайських партизанів ген. Маа мав буцімто під прибраним прізвищем перейти радянський кордон і сидить у вязниці; радянський уряд заявив, що буде берегти, щоби не виступав проти Японії.— Американський уряд приготовляє чемну відповідь Франції у справі довгів, але на уступки не піде. — Болгарський король доручив створити новий уряд Мушанові. — Папа з нагоди ювилейного року проголосить святими і блаженними кілька нових осіб. — Від 2. січня буде відчинена постійна воздушна почта що-другий день між Кеніґсберґом і Москвою, щодня між Віднем і Берліном через Дрезден і Прагу. — У Льондоні передбачують на становище віцекороля Індії колишнього секретаря Льойда Джорджа маркіза Льотісуса. — У гамбурській пристані від 25. грудня густа мряка; нема руху кораблів; на Ельбі стоїть на якорі 150 кораблів. — Двох економістів-американців Джон Віліямс і Е. Джі виїде до Женеви 9. січня на світову економічну конференцію. — Прага має 850.000 мешканців; у цьому 777.615 є чехів, 18.233 приїзжих чужинців, 41.701 німців, 6.747 жидів і 4.500 усяких інших національностей.

— **Новий безсмертний.** Останній „безсмертний" вибраний Французькою Академією це історик Жорж Ленотр. Він діждався цієї почести у 75-ім році життя, хоча від 20 літ був кандидатом до Академії. На чужині майже зовсім Ленотра не знають. Він присвятив усі свої праці давнині Франції, головно великій революції і то дрібним питанням: дрібним людям і маловажним подіям. Із майстерством великого письменника він відтворює із незамітних фактів обичаї даної доби, кидає світло на епоху із таких сторінок, яких інші не запримітили. Його матеріяли про ріжних діячів минулого є завсіди дуже цікавим оповіданням і гарно викінченим малюнком. Ленотр зберігаючи вірність фактам уміє писати історичні книжки так, немов би вони були повістями.

— **Злодії бажають щасливого нового року.** Із тюрми в Чічано біля Неаполю втекли чотири злочинці, а в келії оставили лист до директора тюрми, в якім побажали йому щасливого нового року та заявили, що Різдво в тюрмі занадто скучне й сумне, тому хоч-не-хоч мусіли справити директорові таку прикрість. На другий день у бюрі адвоката в Неаполі вкрали злодії 6.000 лірів. Опісля той адвокат одержав бабку та римований лист, у якому злодії дякують йому за тих 6.000 лірів і бажають йому веселих свят.

— **Що продає перський шах.** Перський шах теж відчуває недостачу гроша. Треба було щось продати, що мало би якусь вартість. Подумав і найшов: продасть свій престол. Не панування, а те сідалище, на якому сидить. Покликав французьких і голяндських знавців, щоби сказали, скільки варт таке крісло, що має 140.000 дорогоцінних каменів. І почув гарну суму: 6 міл. фунтів стерлінґів — це щось якби 180 міл. зол. Це шахові так сподобалось, що він найшов у своїй скарбонці якийсь старий ґльобус, з якого всі наслідники престола вчаться ґеографії. На цьому ґльобусі кордони відзначені дорогими каменями. У найближчих тижнях перські посольства подадуть до відома світа, коли і за яку ціну можна буде відкупити згадані перські дорогоцінності.

— **Новий винахід — електрограф.** В Італії зробив винахід, як каже італійська преса, росіянин Юрій Борсук. Є це механічний прилад, який дозволяє композиторові механічно записувати на ноти композицію. Підчас того, як композитор грає на фортепяні, або іншім інструменті, апарат автоматично перемінює музику на звичайні нотові знаки, зберігаючи навіть ритм твору. Цей винахід, названий „електрографом", може стати дуже корисним у консерваторіях і при іспитах. „Електрограф" дає змогу учителям перевірити гру учнів на підставі точного запису. Кожна фальшива нота і неправильний ритм при відограній творі, залишає слід на нотах.

— **Банкроцтво міліонерки-філянтропки.** Льондонська преса зацікавлена великим процесом пані Сузанни Дори Шінц, яка з міліонерки стала бідною. Вона має 70 літ і від довгих літ відома, як багачка та філянтропка. Один із її урядовців, що мав свобідну руку у веденні ріжних інтересів, Рапсон, зруйнував її не менш і не більше, а на один міліон фунтів. Панна Шінц — донька швайцарського фабриканта салітри. Приїхавши в Англію вона почала займатись годівлею перегонових коней. На коні вона видавала величезні гроші і прибирала їх з королівською пишнотою. Одночасно займалась вона соціяльною опікою і будувала шпиталі. Ріжні філянтропи зачудовані її щедрістю пересилали їй гроші, щоби вона використовувала їх по вподобі. Дім, де вона мешкала, був зразком великопанської палати з усіма вибагами. Шінц відмовлялась від усіх почестей за свою працю і займалась дома тільки ручними роботами. Коли вона збанкрутувала, зачинилась у своїм малім домику над морем і звідти місяцями не виходить.

— **Вломник із професії.** У Будапешті відкрила поліція цікаве товариство вломників. Душею цього товариства був механік. Штрайтфельд, що винайшов апарат проти вломників. Він мав уже інші винаходи, на які дістав патенти, але останній його здобуток із алярмовими вистрілами, на випадок влому, не мав великого успіху. Знеохочений до суспільности, яка не хотіла використати його здібностей, він зорґанізував ватагу вломників, що за останній час накрала по ріжних домах 200.000 пенґо.

—**Різдвяні індики.** Кріза в Англії майже не нарушила давньої традиції, згідно з якою кожна хата на Святий Вечір повинна мати на столі бодай одного індика. Цього року на Різдво зі самої Канади прийшло до Англії 100.000 індиків, а з інших европейських країн 244.000 штук. Статистика не каже, скільки індиків було в краю, скільки з них зїли на само Різдво і скільки по святах.

— **Невгамовна співачка.** До Льондону приїхала співачка Тетрацині, колись славна своїм кольоратурним сопраном. Вона має 64 роки і страшенне груба, а все-ж має намір дати ще концерт. Коли вона ввійшла до одної крамниці і почула голос Каруза з грамофону, спомин про те, як вона з ним співала у Ленінграді 1902 р., так її схопив, що без памяти почала в крамниці співати дует.

— **Кінець нашої землі.** Відомий американський астроном Мак Міллян виступив з новою гіпотезою про кінець світа. Він не гадає, щоби земля могла згинути від зудару з кометою. Зваживши на скількість комет у всесвіті і розміри міжпланетного простору згідно з теорією імовірности можна легко обчислити, що можливість такого зудару мінімальна. Нашій землі загрожує друга небезпека, страшніша. Більші планети нашої системи невпинно ростуть; силою своєї маси вони притягають метеорити і космічний пил так, що стають щораз важчі. За якийсь час планети дійдуть до такої величини, що почнуть притягати до себе не тільки метеорити, але й інші менші планети соняшної системи. Небесні тіла почнуть зливатись одно з одним, як краплини живого срібла, при чому малі планети стануть жертвами більших. Найбільшою небезпекою буде, каже Мак Міллян, Юпітер — велитень нашої соняшної системи, що своєю масою перевищає всі інші планети. Земля стане одною із перших жертв Юпітера, який почне землю притягати до себе. Коли Юпітер проглине всі планети, наша система складатиметься із двох зір: нинішнього сонця та Юпітера.

— **Французькі імена.** За прикладом більшовиків, що вигадують імена для дітей, почали це саме робити і деякі французькі громадяни. „Мери", що дають шлюби, рідко противляться іменьм, видуманим батьками, які приходять хрестити дитину і за останні часи появились у Франції зовсім фантастичні імена, давніше невідомі. А саме стали популярними імена „Свобода" („Ліберте"), „Париж", „Ліон", „Середземне Море" (Медітеране). Якийсь батько придумав імена „Маллен-Бастіля"; це автобусова лінія в Парижі від костела Магдалини до Бастилі.

— **Чого нам було треба.** До тепер давався нам відчувати дошкульно брак кравецької майстерні у центрі міста. Тому радо повитали всі вістку що п. **ДУФАНЕЦЬ,** який довгі роки зразково провадить кравецьку робітню інвалідів, отворив свою власну кравецьку майстерню в Пасажі Миколяша, напроти кіна „Утіха" на II. поверсі.

— **Хочете провести Сильвестра** у товаристві земляків і великої скількости знайомих, зайдіть до каварні „Уніон".

Дописи.

ТУРКА.

Кооперативний курс. У часі від 15. XI. до 4. XII. 1932 р. відбувся в Турці кооперативний курс, у якому брало участь 20 селян з 9 сіл. Викладали: С. Бандрівський, о. А. Левицький, д-р Марців, мгр. Малиновський, Л. Царин, А. Горечко і С. Кузьмин. Дня 4. ц. м. закінчився курс іспитом, роздачею свідоцтв, промовою голови КОК-у д-ра Кондрата і фотографічною знимкою.

Збори „Сокола" й „Української Бесіди". Дня 18. XII. 1932 відбулися загальні збори „Сокола", на яких вибрали новий виділ з д-ром Марцівом на чолі, а дня 19. XII. були у нас збори „Української Бесіди", якої головою став о. Федевич. Є надія, що оба товариства, від двох літ нечинні, розвинуть тепер оживлену діяльність і заповнять діймаючу прогалину у громадянському житті.

—o—

СПОРТ.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ.

Перші мистецькі гаківкові змагання у Львові між Україною і Погонею відбудуться в суботу 31. XII в год. 14. на леді Погоні („Ґданськ" — конець Листопада).

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ.

Змагання за мист. А-кляси відбудуться в понеділок, 2. I. 1933, в год. 19.30 на Л. Т. Л. (Пелчинська).

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар в прив. оборотах 8.93.25.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко стація над., паритас 200 км. Ціни ринкові: Пшениця двірська 26.00—26.50, пшениця збірна 21.00—21.50, жито одноціле 14.00—14.25, жито збірне 13.50—13.75, ячмінь двір. одноц. 12.00—12.50, ячмінь на мливо 11.50—12.00, овес гал. 14.75—15.25, овес замоклий 11.00—12.50, кукурудза краєва 12.00—12.50, бараболі пром. 3.00—3.26, фасоля біла 13.00—17.00, горох пів-Вікторія 19.00—21.00, горох полевий 13.00—15.00, бобик 11.00—12.00, вика чорна 10.00—10.50, вика сіра 8.00—9.00, сіно солодке прас. 6.50—7.50, солома прас. 4.50—5.00, гречка 12.00—12.50, льон 37.00—39.00, лубин синій 8.75—9.25, ріпак озимий 40.00—42.00, житні висівки 6.50—6.75, пшен. висівки 7.00—7.25, гречані крупи 50 проц. пол. 24.00—26.00, просо краєве 12.00—12.50, макухи льняні 17.00—18.00, конюшина черв. звич. 90.00—95.00, мак синій 107.00—117.00, мак сивий 100.00—105.00. Льоко Львів: пшениця дв. 28.00—28.50, пшениця збірна 23.75—24.25, жито одноціле нове 16.50—17.00, жито збірне 15.25—15.50, ячмінь на мливо 12.50—13.00, овес збір. 11.75—12.25, мука пшен. люкс. 50.00—51.00, мука пшен. 65 проц. 46.00—47.00, мука житня 29.50—30.00, житні висівки 5.75—6.00, пшен. висівки 8.00— ячмінні крупи грубші 21.00—22.00, пшон. крупи ч. 1 28.00—30.00, пенцак ч. 10 22.00—23.00, сіно солодке краєве пр. 7.50—8.50.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 30. XII. 1932 за масло експортове та десерове пріма 0·00 зол., за літру молока 15—17 сот., літру сметани 0·00 зол., копу яєць 6·30—6·40 зол.

Масло, сметана — тенденція знижкова.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр

Субота, 31. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмари“ (Абон. 5).

Субота, 31. XII. год. 11.30 веч. „Весельчак“ ревія.

Неділя, 1. І. год. 3.30 попол. „Орфей у пеклі“

Неділя, 1. І. год. 7.30 веч. „З малої хмари“ (Абон. 5).

Театр Ріжнородностей.

Субота, 31. XII. год. 7.30 веч. „Джім і Джіль“ (Абон. 5).

Субота, 31. XII. год. 11.30 веч. „Еспанська муха“.

Неділя, 1. І. год. 3.30 попол. „Насолода чесністю“ (Абон. 4).

Неділя, 1. І. год. 7.30 веч. „Джім і Джіль“ (Абон. 5).

Кіна.

АДРІЯ: „Любов козака“.

АПОЛЬО: „Палата на колісцятах“.

АТЛЯНТІК: „На приказ жінки“.

КАСІНО: „Мата Гарі“ (Ґрета Ґарбо).

КОЛІСЕЙ: „В тінях хмародерів“ і ревія „Коли жінка каже: Ні“.

КОПЕРНИК: „Теодозія — Севастополь“.

МАРУСЕНЬКА: „Теодозія — Севастополь“.

МІРАЖ: „Бастер Кітон жениться“.

ОАЗА „Флік і Фляк в чужинній леґії“ ревія.

ПАЛЯС: „Відважний вояк Швейк“.

ПАН: „Король то я“ (Вл. Бурійн).

ПАСАЖ: „Самітний орел“.

ПРОМІНЬ: „На дворі короля Артура та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Атлянтида“ і ревія.

УТІХА: „Червоний шлях“ і діточий кабарет.

ХИМЕРА: „Чарівний молодець“.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол

Закордонне радіо.

Субота, 31. грудня 1932.

Кенігсберг (217,1) 15.45 Попул. концерт, [illegible]45 Новор. бажання, Копенгаґен (281,2) [illegible]30 Концерт, 20.00 Старинна музика дан[illegible], Мілано (331,4) 11.15 Концерт, 13.45 Радіорхестра, Штрасбурґ (345,2) 18.00 Симфон. концерт, Льондон (356,3) 21.00 Концерт. хор. Штутґарт (360,6) 17.30 Конц. орх. мандолін. Берлін (419) 15.40 [illegible] речітаeasy. 19.30 „Тут усі німецькі [illegible]ділі“, Стокгольм (435,4) 22.00 Військова музика, Рим (441,2) 20.45 Оперета Леґара, Прага (488,6) 20.40 Сильвестр. кабарет, Відень (517,2) 17.25 Концерт, 22.00 Сильвестр. вечір, Будапешт (550,5) 12.05 Концерт солістів. Харків (937,5) 16.35 Концерт солістів, 18.15 Концерт для села.

Неділя, 1. січня 1933.

Кенігсберг (217,1) 14.55 Пісні в супр. лютні, Братислава (278,8) 9.00 Трансм. із словацької церкви, 16.00, 18.00 Музика, Гільверзум (296,1) 21.20 Муринські пісні, Бреслав (325) 18.00 „Норимберські співці“ оп. Ваґнера, Мілано (331,4) 20.30 Опера, Штрасбурґ (345,2) 15.30 Концерт, Гельсінґфорс (368,1) 19.55 Фінл. музика, Беромінстер (459,4) 20.00 „Розведена“ оп. Фаля, Лянґенберґ (472,4) 13.00 Концерт, 20.00 „Зачарований флет“ оп. Моцарта, Прага (488,6) 20.05 Концерт, Відень (517,2) 11.30 Концерт, 20.00 „Діти“ ком. Бара, Рига (525,4) 18.30 „Вільний стрілець“ оп. Вебера, Будапешт (550,5) 11.15 Концерт, Люблина (574,7) 15.45 Нар. пісні, Харків (937,5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 17.30 Мист. авд., 24.00 Музика, Москва (1000) 17.30 „Аіда“ оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 31. грудня 1932.

11.50 Метеор. комунікат, 11.58 Час, 12.10 Грамофон, 13.20 Метеор. комунікат, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господ. комунікат, 15.25 Військові вістки, 15.35 Авд. для молоді: „Адамові іменини“, 16.00 Грамофон і Сільва рерум, 16.40 „Проходи по Варшаві зперед 25 століть“ відч., 17.00 Авдиція для хорих, 17.30 Концерт орх., 17.40 Актуальний відчит, 18.00 Легка музика, 18.45 Проповідь архиеп. Й. Теодоровича з вірм. катедри „На закінчення старого року“, 19.15 Всячина, 19.30 „На овиді“, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Концерт арій і пісень, 20.30 Концерт нар. мельодій, 21.10 Концерт, 22.05 Концерт Шопенових творів, 22.55 Комунікати, 23.50 Промова нач. дир. Пол. Радія Жиґмонта Хамця, 24.00 Час, гейнал з Мар. вежі в Кракові й грам. музика, 24.10 Новорічна авд., 1.00—2.00 Сильв. эпільог 4-ої навечірньої „Веселої львівської неділі“.

Неділя, 1. січня 1933.

12.15 Симф. поранок, 14.00 Конкурсовий діяльоґ п. з. „Про господарські справи“, 14.20 Легкий концерт, 14.40 „Що чувати, що треба знати“, виг. дир. Ст. Менджецький, 15.00 Легка музика, 16.00 Для молоді: Що чувати в світі?, 16.25 Грамофон, 16.30 IV-а Весела Неділя рад. Львова: Відгомін 3-ої неділі, 16.45 Новорічні бажання, 17.05 „Юрко Чистичобіт“ оп. для дітей, 17.30 Літер. пародії, 17.50 „Новорічна програмова реорганізація у льв. радіостації“, 18.40 Оголошення рад. поет. конкурсу, 19.25 „Пан Бенет“ А. Фредри, 19.55 „А тепер ми вечеряємо!“ 20.10 Всячина, 20.30 Спорт, 20.35 „Досить! кінчати вечерю“, 20.40 Пожежа в Ст. Самборі в 1912 р., 21.00 Спорт, 21.05 „Наш кабарет“, 22.30 Концерт хору ревелерсів Есбена, 22.55 Комунікати, 23.20 Концерт орхестри, 23.50 Львівська банда, фінал 4-ої Вес. Неділі.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На ялинку для нещасної матері зложили: Юрусь Т. зі своїх ощадностей 1 ам. доляр і взиває, хочби на дрібну лепту, всі українські діти; Роман Будзяк зол. 3.— та кличе товаришів і знайомих зложити лепту на ту ціль; Р. Т. зол. 2.—; Разом з попереднім виказом зложено зол. 37.— і 1 доляр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОВДРИ зол. 9.80 брокатові першорядно виконані, постіль, найдешевше найбільший вибір Фрайліх, Львів, Сикстуська 21.

КУХОННУ ПОСУДИНУ, столову посудину, бляхи на печиво поручає найдешевше. А. Косцюк, Львів, Шайнохи 2 (бічна Коперника). 1016 4—7

ВІД 1. ЛИПНЯ 1933 відступлю в повітовому місті добру адвокатську канцелярію. Зголошення до Адміністрації під шифрою „Добрий інтерес“. 1049 3—4

ЗА 2.— ЗОЛ. переробляє, відновлює капелюхи жіночі й мужеські відома робітня „КАПЕЛЛЬО“, Кентшинського 18. Уважати на адресу! 1081 2—5

КУПЛЮ фортепян або піяніно. Зголошення „Готівка“ до Адміністрації. 1082 3-3

МЕБЛІ елеґантні та тривкі на догідні сплати: „Мебльосплат“ Городецька 7. 1039 2—10

ІНСТИТУТ КРАСИ Берти Тіль пл. Домбровського 8, поручає по крізових цінах масаж обличча, ондуляцію, манікір, фарбування волосся і брів. 1086 3—3

ЛЕЩАТА, вязання, кийки зол. 29.—. Всяке лещатарське приладдя поручає „АВТОСПОРТ“, Львів, Словацького 2. 4—5

ФОРТЕПЯНИ настроює добре і найдешевіше. На бажання виїде на провінцію. Малащак, Снопківська 29. 1102 2—3

УЧИТЕЛЬКА на державній посаді вийде замуж за вдівця з дитиною або за старшого студента, якому поможе скінчити студії. Неанонімові зголошення „Діло“ під „Поважна“.

ТОРБИНКИ жіночі зі шкіри — великий вибір — найдешевше в робітні римарсько-ґалянтерійній М. Барера, вул. Сикстуська 2. 370 32—33

ОБРУЧКИ шлюбні з 14-каратового золота від зол. 8.—, ВОЛЬФ, Гетьманська 6. 1112 1—2

АҐЕНТІВ (-ки) до продажі чаю, кави, какао та чеколяди шукає фірма „Імперіяль“ Львів, Жовківська 2. 1104 1—1

ХТО МОЖЕ ПРОДАТИ оповідання Турґенева у рос. оригіналі? Адм. „Діла“ О. О.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого рода друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Архикняжий Бровар
У ЖИВЦІ

ПОРУЧАЄ СВОЇ НЕДОСЯЖНОЇ ЯКОСТИ ПИВА:

„ПОРТЕР“, „АЛЄ“, „МАРТОВЕ“ і „ЗДРІЙ ЖИВЕЦЬКИЙ“.

Можна дістати у всіх льокалях, ресторанах крамницях делікатесів і кімнатах до снідань.

ГЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО НА ГАЛИЧИНУ І ВОЛИНЬ:

„ЗДРІЙ ЖИВЕЦЬКИЙ“ — ЛЬВІВ.

БЮРО: ВУЛ. КОСТЮШКА Ч. 24.

Телефони: 7—10 і 13—29.

Склади: КЛЕПАРІВ 306. Тел. 29-30.

Усі вже переконалися,

що гумові обцаси марки

„WESTA“

найтреваліші та надаються до всіх моделів взуття, а при цьому дешеві.

Поручаємо продуковану в НАЙВИЩІМ ҐАТУНКУ

„ШКІРОҐУМУ“ — WESTA — WOLBROM,

яка заступає шкіру підошвову, а також плити до направи кальошів та снігівців.

„WOLBROM“ Fabryka Wyrobów Gumowych

S. A. Wolbrom, woj. Kieleckie.

ПАПЕРЦІ І ТУТКИ-ПОВНОВАТКИ

„КАЛИНА“

ДОБІРНІ, ДЕШЕВІ

та вироблені в українській : кооперативній фабриці. :

На свята

усі купують

найліпший мід

у кооперативі **„РІЙ“**

Львів, Бляхарська 20.

НА СВЯТА! НА СВЯТА!

Вудження і мясиво першорядної якости по цінах низьких поручає відома від довгих літ фірма

ТЕОДОР ПЯВКА,

Львів, вул. Руська 16, тел. 59-74.

1882 Ювилейний Рік 1932.

50 ЛІТ ПРАЦІ

Фірми Брандштедтер і С-ка

У ЛЬВОВІ, ПЛ. ҐОЛУХОВСЬКИХ 5.

поручає на ЯЛИНКУ товарі чеколядові та з цукру в найбільшім виборі. Ціни гуртові і детайлічні сталі та дуже низькі.

Дякуючи вічливо за дотеперішне поперття нашої фірми, просимо надальше мати до нас довіря.

Ф-ма Фр. Сеземський

НАЙЛІПШІ СВІЧКИ СТОЛОВІ І ЦЕРКОВНІ.

1074 4—10

ПЯНІНА першорядні по знижених цінах; на догідних умовинах. Купно, продажа; заміна уживаних інструментів.

НОВАЦКІ

Пілсудського 17. Тел. 35·21.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10